

Inledning

Svenskt njurregister (SNR) kommer att följa traditionen från srau under tidigare år att ha som mål att föregående års epidemiologiska data ska vara publicerade vid halvårsskiftet året efter.

Svenskt Register för Aktiv Uremivård (srau) startade 1991 med syftet att dokumentera den aktiva uremivårdens omfattning i Sverige och har sedan 1994 givit ut en publikation årligen. Från den 1 januari 2007 ingår srau i det nya nationella registret Svenskt Njurregister (SNR) som utgör en sammanslagning av srau, Svensk DialysDataBas (SDDB), Stockholms njursviktsregister samt västsvenska NjuR. De figurer och tabeller med tillhörande text som nu i början av juli presenteras på hemsidan kommer dock endast att innehålla demografiska data. Senare under 2008 kommer omfattande överlevnadsberäkningar att presenteras, likväl som resultat från tvärsnittsundersökningen av dialysvården i Sverige hösten 2007 och de njursviktsdata som hittills insamlats till SNR.

Registerarbetet har under 2007 och 2008 präglats av att skapa en kansliorganisation, att få fram ett fungerande dataprogram och inte minst att få en stabil ekonomi. Samtliga dessa strävanden får nu sägas vara framgångsrika. Kansliet fungerar väl, dataprogrammet är inte fulländat men ändå fungerande och ekonomin är stabil. Svenskt Njurregister är webbaserat vilket medfört krav på en förnyad organisation vid de lokala enheterna. Det traditionella kontaktmannaskapet har ersatts av lokala administratörer och antalet kontaktpersoner har ökat betydligt i och med att de lokala enheterna ofta valt att fördela arbetsuppgifterna avseende njursvikts-, dialys- respektive demografisk rapportering.

Styrelsen är utsedd av Svensk Njurmedicinsk Förening och Svensk Transplantationsförening. Under 2007 har representanter för Svensk Njursjuksköterskeförening adjungerats till styrelsen och kontakt etablerats med kärldataregistret DIAD, som också har adjungerade styrelsemedlemmar.

Finansieringen av SNR utgörs huvudsakligen av bidrag från SKL (Sveriges Kommuner och Landsting), av inkomster från SDDB:s tvärsnittsundersökningar samt av ett treårigt bidrag från Landstinget i Jönköping. Styrelsen för SNR tackar nu samtliga som bidrar med data till registret och på så vis lägger grunden till att ett nytt, modernt och sannolikt världsunikt register för patienter i njursvikt kan etableras.

Sammanfattning

Den aktiva uremivården i Sverige 1991 har ökat kontinuerligt i omfattning sedan den började dokumenteras av srau 1991. Samtliga behandlingsformer har ökat och den sista december 2007 var 7881 patienter i behandling, 4276 med ett fungerande njurtransplantat, 2738 i hemodialys och 867 med peritonealdialysbehandling. För hela landet ger detta prevalenstalet 858 per miljon invånare. Tidigare prognostiserad tillväxt av antalet patienter har överskridits. Den årliga tillväxten har genomsnittligt varit 4,50 %. Cirka 2/3 av patienterna är män, 1/3 är kvinnor.

Under det senaste decenniet har antalet nyupptagna patienter i aktiv uremivård varit cirka 1100 årligen. Incidenstalet för hela landet varierar måttligt runt 125 per miljon invånare och år. Mellan olika län finns det variationer och antalet nyupptagna patienter har tidigare visats ligga lägre än förväntat i Stockholm och Halland samt högre än förväntat i Gävleborgs,

Västernorrlands och Östergötlands län vid en ålders- och könsjusterad beräkning av riskkvot jämfört med hela landet.

Medelåldern bland patienter i behandling har ökat kontinuerligt och var vid senaste årsskiftet 58,59 år för samtliga, en ökning med 6 år sedan 1991. Medelåldern vid start ökade under 1990-talet för att sedan plana ut.

Glomerulonefrit är den vanligaste uremiorsakande sjukdomen bland patienter i behandling trots ett stort inflöde av patienter med diabetesnefropati som är den vanligaste diagnosen bland dem som startar behandling. Förutom de 28 % som har diabetes som primär njursjukdom rapporteras under 2007 ytterligare 12 % av nystartade patienter med annan nefrologisk diagnos ha diabetes. Typ 2 diabetes har ökat sedan början av 2000-talet vilket medfört att andelen diabetiker har ökat något. Antalet nya patienter med Typ 1 diabetes är oförändrat år från år.

De årliga mortalitetstalen för hela uremipopulationen har i genomsnitt varit 13,6 %, för transplanterade 2,7 % och för dialyspatienter 26,4 %. En minskande mortalitet noteras för dialyspopulationen. Bland transplanterade är mortalitetstalen generellt låga, även för dessa har talen sjunkit något under de senaste åren.

Uremipopulationen har vid tidigare överlevnadsberäkningar haft en överlevnad långt under den förväntade. Med en ålders- och könsjustering finns dock över tiden en successivt förbättrad överlevnad i aktiv uremivård i Sverige.

Patienter i behandling

Antalet patienter i aktiv uremivård har ökat kontinuerligt sedan behandlingsmöjligheterna för uremiker etablerades på 1960-talet. Denna ökning har tidigare gällt samtliga behandlingsformer, hemodialys, peritonealdialys och njurtransplantation. Den årliga tillväxten av uremipopulationen var som starkast i början av 1990-talet och har i genomsnitt varit 4,50 % under de sjutton år som srau och numera SNR har funnits. Under 2007 var tillväxten 2,38 %. Antalet njurtransplanterade ökar kontinuerligt med cirka 150 per år. Tillväxten inom dialyspopulationen har varit ojämnare även om en viss kontinuitet i ökningen av hemodialyspatienter har förelegat, samtidigt som antalet PD-patienter varit oförändrat eller under några år minskat. Under 2007 noteras för första gången ett minskat antal HD-patienter och samtidigt en markant ökning i PD-gruppen.

Den 31 december 2007 fanns det i Sverige 7881 patienter i dialysbehandling eller med ett fungerande njurtransplantat. Av de 3605 dialyspatienterna behandlades 2738 med hemodialys, varav 108 skötte behandlingen själva i hem-hemodialys, medan 867 hade peritonealdialysbehandling. 54 %, 4276 stycken, av totalantalet patienter med aktiv uremibehandling hade ett fungerande njurtransplantat. Gruppen njurtransplanterade har således en något större procentuell tillväxt än dialysgruppen, 3,9 % under 2007.

Könsfördelningen har varit väsentligen oförändrad under de senaste åren, 2/3 har varit män, 1/3 har varit kvinnor. En förskjutning mot en större övervikt för män har skett emedan andelen män respektive kvinnor var 59 % respektive 41 % i slutet av 1991, jämfört med 64 respektive 36 % under 2007.

Medelåldern bland hela gruppen patienter i behandling stiger för varje år och var vid senaste årsskiftet 58,59 år. Männen är något äldre än kvinnorna. Som tidigare är hemodialyspatienterna äldst, någon ytterligare höjning har dock inte skett under 2007. De njurtransplanterade är 14 år yngre genomsnittligt men bland dessa stiger medelåldern kontinuerligt och mer än bland dialyspatienterna. I figur 4 ses hur åldersfördelningen inom varje patientgrupp har förändrats sedan uremiregistrets första år.

Den 31 december 2007 var prevalenstalet för hela Sverige 858 per miljon invånare. Prevalenstalen har ökat varje år i samtliga regioner. Nytt för i år är att registret endast publicerar data på länsnivå. Den gamla regionindelningen har haft en heterogen sammansättning och varit svårtolkad, exempelvis har Västra regionen varit detsamma som Västra Götalandsregionen sånär som på att även norra Hallands län ingått. Regionerna har i statistiskt hänseende spelat ut sin roll.

Glomerulonefrit har sedan registret startades varit den vanligaste diagnosen bland patienter i aktiv uremivård. Långsamt har dock andelen patienter med denna diagnos sjunkit mot bakgrund av ett större inflöde av patienter med annan diagnos, framför allt diabetes och nefroskleros. Andelen i den prevalenta gruppen patienter med pyelonefrit minskar då inflödet av patienter med denna diagnos är litet. Diabetes typ II är numera den vanligaste enskilda diagnosen och IgA-nefrit den vanligaste specificerade typen av glomerulonefrit.

Vid slutet av 2007 var således 7881 patienter i aktiv uremivård i Sverige. Uppsala län hade det lägsta prevalenstalet, 609 per miljon invånare medan det högsta talet 1167 per miljon invånare noteras i Västernorrland. Skillnader finns också i utnyttjande av de olika behandlingsformerna. PD-behandling gick tillbaka under åren 2003-2005 då antalet patienter

med PD-behandling minskade i 13 av 21 län. Under 2006 och framför allt 2007 noteras ett trendbrott med en ökad PD-användning som delvis beror på att län med tidigare låga prevalenstal har ökat sin PD-användning.

I tabellerna II och III ses antal patienter per enhet, fördelade på behandlingsform respektive nefrologisk diagnos. Eftersom denna sammanställning inte tar hänsyn till bostadsort kan de sammanlagda talen länsvis skilja sig något från den rent demografiska sammanställningen länsvis.

Fig 1. ANTAL PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 1991-2007.

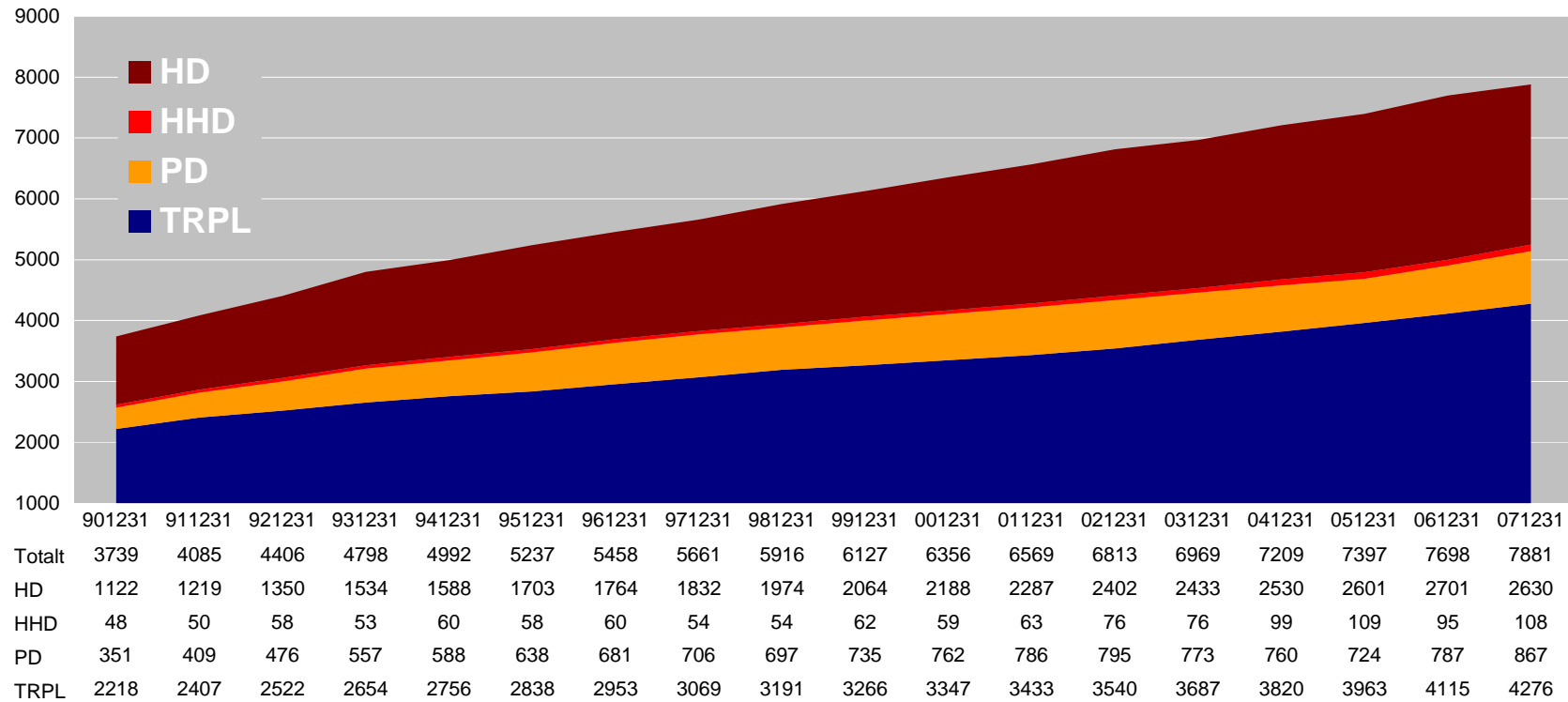
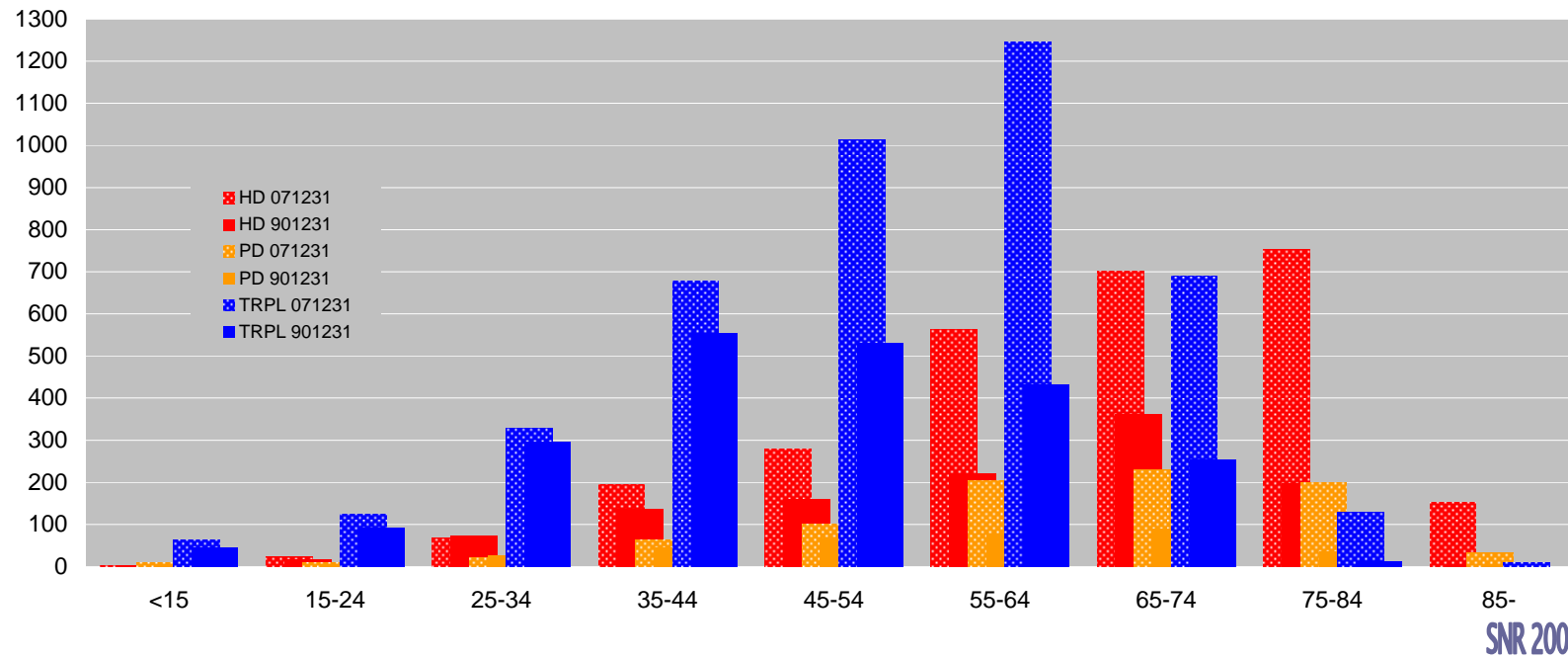
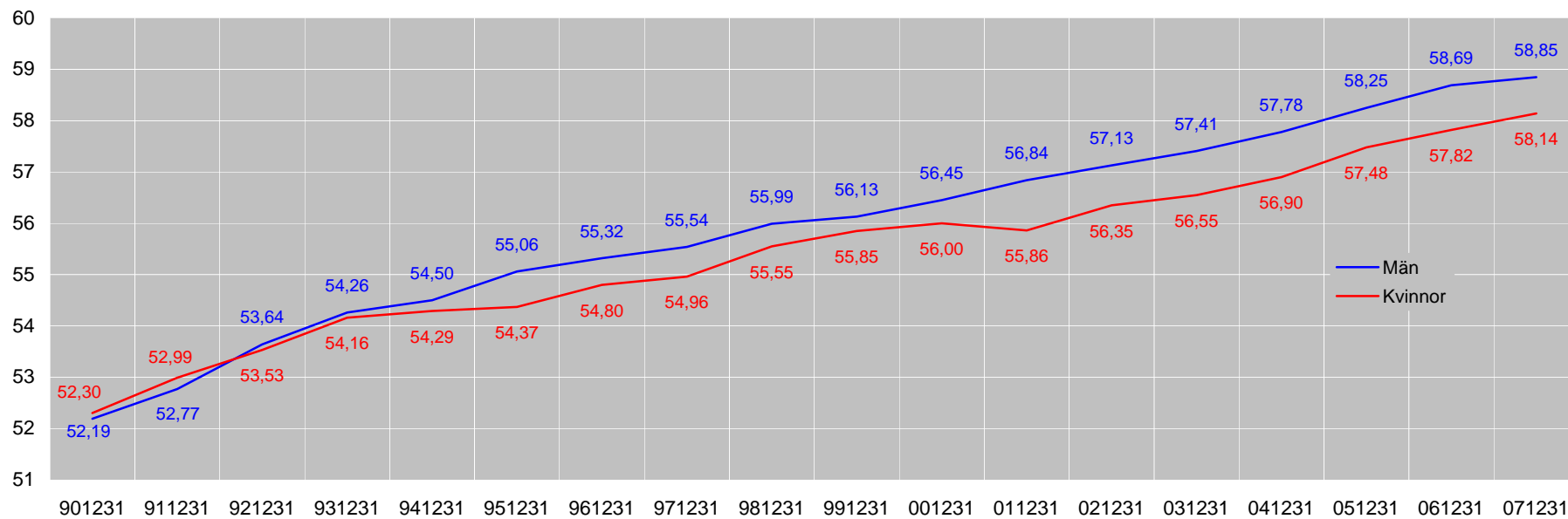

FIG 2. ANTAL PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 901231 RESPEKTIVE 071231. FÖRDELADE PÅ BEHANDLINGSFORM OCH ÅLDER.

**FIG 3. MEDELÅLDER VID ÅRSSKIFTENA 901231-071231.
FÖRDELAD PÅ KÖN.**

**FIG 4. MEDELÅLDER VID ÅRSSKIFTENA 901231-071231.
FÖRDELAD PÅ BEHANDLINGSFORM.**

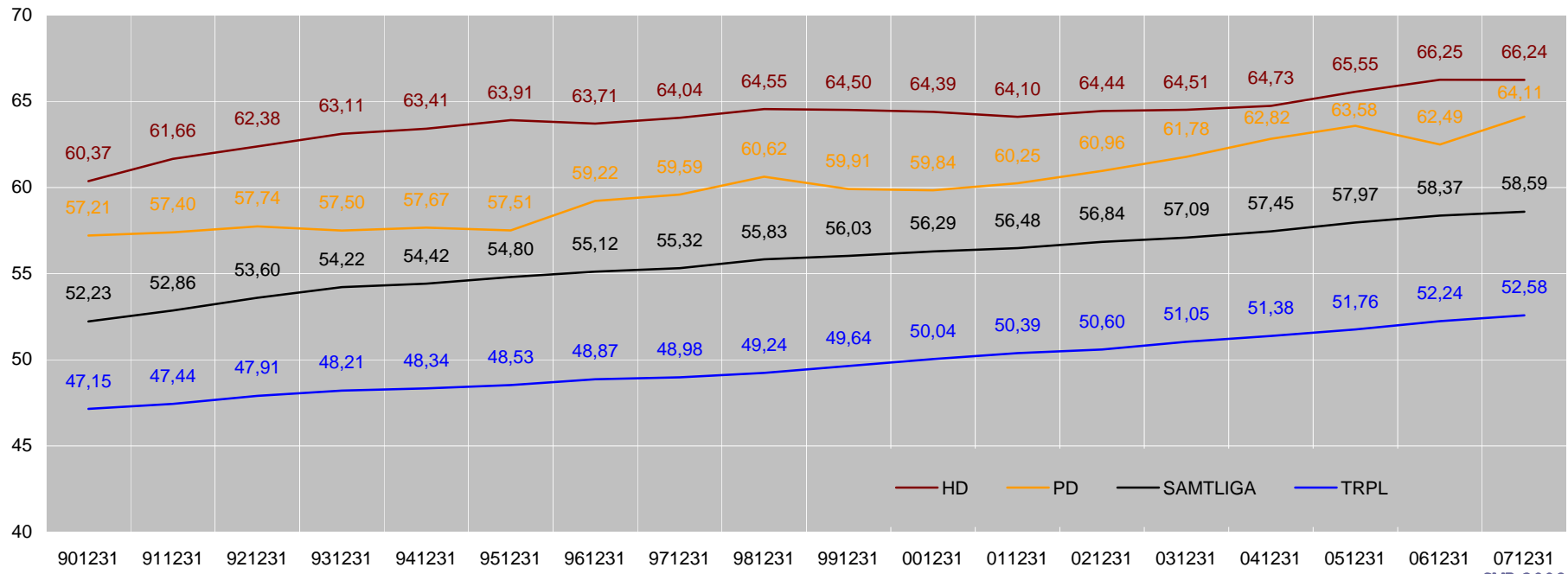
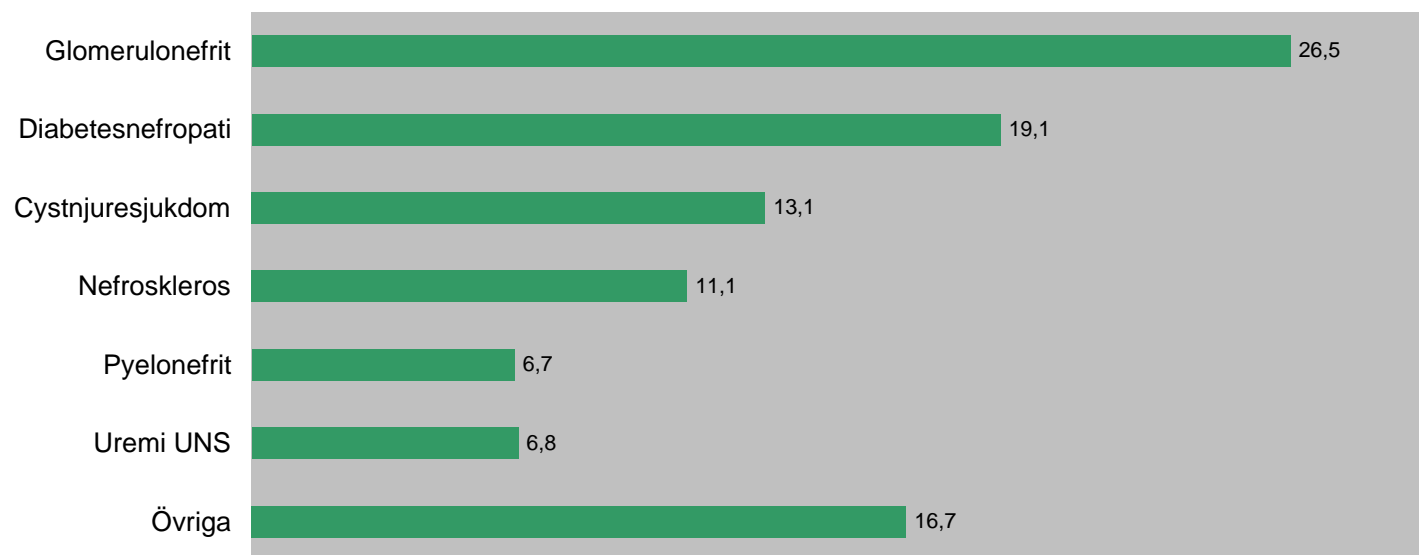

FIG 5. UREMORSAKANDE SJUKDOM. SAMTLIGA PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 071231, I PROCENT. n=7881.

SNR 2008

**TABELL I. ANTAL PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 071231. LÄNSVIS.
BLÅ SIFFROR ANGER ANTAL PER MILJON INV.**

Bostadslän	HD, n	PD, n	TRPL, n	Totalt, n
Blekinge län	63 415	13 86	87 573	163 1073
Dalarnas län	96 348	29 105	146 530	271 983
Gotlands län	23 403	6 105	28 490	57 998
Gävleborgs län	89 323	22 80	163 592	274 994
Hallands län	56 192	49 168	123 422	228 782
Jämtlands län	49 386	8 63	71 559	128 1008
Jönköpings län	99 297	25 75	152 456	276 827
Kalmar län	82 351	26 111	127 543	235 1005
Kronobergs län	67 371	15 83	93 514	175 968
Norrbottnens län	85 339	42 168	108 431	235 938
Skåne län	408 340	154 128	538 449	1100 917
Stockholms län	462 237	113 58	728 373	1303 668
Södermanlands län	83 313	28 106	115 434	226 852
Uppsala län	66 204	24 74	107 331	197 609
Värmlands län	114 416	25 91	142 519	281 1026
Västerbottens län	77 299	25 97	138 536	240 932
Västernorrlands län	104 427	20 82	160 657	284 1167
Västmanlands län	71 285	15 60	151 606	237 951
Västra Götalands län	412 266	169 109	742 480	1323 855
Örebro län	108 391	32 116	155 561	295 1069
Östergötlands län	124 295	27 64	202 480	353 839
Sverige	2738 298	867 94	4276 466	7881 858

SNR 2008

TABELL II. ANTAL PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 071231. ENHETSVIS. FÖRDELADE PÅ BEHANDLINGSFORM

Behandlande klinik	HD	PD	TRPL
Halmstad, Länssjukhuset i Halmstad, medicinska kliniken	27	29	54
Helsingborg, Helsingborgs lasarett, medicinska kliniken	54	21	84
Hässleholm, Hässleholms sjukhus, medicinska kliniken	46	26	17
Karlshamn, Blekingesjukhuset Karlshamn, medicinska kliniken	32	12	37
Karlskrona, Blekingesjukhuset Karlskrona, medicinska kliniken	29	1	31
Kristianstad, Centralsjukhuset, medicinska kliniken	0	0	28
Ljungby, Ljungby lasarett, medicinska kliniken	28	0	8
Lund, Universitetssjukhuset, barnmedicinska mottagningen	0	0	9
Lund, Universitetssjukhuset, dialysavdelningen	83	0	0
Lund, Universitetssjukhuset, hemodialysen	31	48	0
Lund, Universitetssjukhuset, njurmedicinska mottagningen	0	0	213
Malmö, Heleneholmsdialysen	44	0	0
Malmö, Universitetssjukhuset MAS, njurmedicinska sektionen	53	51	161
Malmö, Universitetssjukhuset MAS, transpl. sektionen	0	0	5
Trelleborg, Lasarettet Trelleborg, medicin klin	28	0	0
Växjö, Centrallasarettet i Växjö, medicinska kliniken	40	15	89
Ystad, Lasarettet i Ystad, medicinska kliniken	31	8	18
Ängelholm, Ängelholms sjukhus, medicinska kliniken	41	0	28
Borås, Södra Älvsborgs sjukhus, medicinska kliniken	63	23	95
Falköping, Mössebergsdialysen	40	0	1
Göteborg, Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, barnmed	0	2	22
Göteborg, Lundby sjukhus, dialysavdelningen	72	0	2
Göteborg, SU/Sahlgrenska, dialysavdelningen	37	64	7
Göteborg, SU/Sahlgrenska, transplantationsenheten	0	0	412
Göteborg, SU/Östra, dialysavdelningen	24	0	0
Mölndal, SU/Mölndal, medicinska kliniken	58	0	25
Skövde, Kärnsjukhuset, njurmedicinska kliniken	56	39	101
Trollhättan, Norra Älvsborgs Länssjukhus, medicinska kliniken	63	44	131
Varberg, Sjukhuset i Varberg, medicinska kliniken	29	18	34
Eksjö, Högländssjukhuset, medicinska kliniken	25	10	37
Jönköping, Länssjukhuset Ryhov, medicinska kliniken	41	15	83
Kalmar, Länssjukhuset i Kalmar, medicinska kliniken	51	18	95
Linköping, Universitetssjukhuset, njurmedicinska kliniken	59	15	133
Motala, Lasarettet i Motala, medicinska kliniken	19	0	0
Norrköping, Vrinnevisjukhuset, medicinska kliniken	47	11	50
Värnamo, Värnamo sjukhus, medicinska kliniken	30	1	12
Västervik, Västerviks sjukhus, medicinska kliniken	31	8	30
Danderyd, Danderyds sjukhus, njurmed klin	107	19	93
Huddinge, Karolinska Universitetssjukhuset, barnmed klin	0	0	58
Huddinge, Karolinska Universitetssjukhuset, njurmed klin	260	55	376
Huddinge, Karolinska Universitetssjukhuset, trpl kir klin	0	0	184
Solna, Karolinska Universitetssjukhuset, njurmed klin	101	39	97
Visby, Visby lasarett, medicinska kliniken	23	6	25
Avesta, Avesta lasarett, medicinska kliniken	21	0	0
Bollnäs, Bollnäs sjukhus, medicinska kliniken	40	16	63
Eskilstuna, Mälarsjukhuset, medicinska kliniken	51	26	72
Falun, Falu lasarett, medicinska kliniken	45	22	108
Gävle, Gävle sjukhus, medicinska kliniken	45	5	89
Karlskoga, Karlskoga lasarett, Kliniken för Medicin och Geriatrik	34	0	21
Köping, Köpings lasarett, dialysavdelningen	18	1	0
Karlstad, Centralsjukhuset i Karlstad, medicinska kliniken	113	24	141
Mora, Mora lasarett, medicinska kliniken	32	7	31
Nyköping, Nyköpings lasarett, medicinska kliniken	29	1	20
Uppsala, Akademiska sjukhuset, medicinska kliniken	70	26	99
Uppsala, Akademiska sjukhuset, transplantationskirurgiska kliniken	0	0	31
Västerås, Västerås centrallasarett, njurmed klin	46	13	138
Örebro, Universitetssjukhuset, medicinska kliniken	74	32	130

Behandlande klinik	HD	PD	TRPL
Boden-Luleå, Sunderby Sjukhus, medicinska kliniken	73	32	74
Gällivare, Gällivare sjukhus, medicinska kliniken	12	10	25
Skellefteå, Skellefteå lasarett, medicinska kliniken	20	0	9
Sollefteå, Sollefteå sjukhus, medicinska kliniken	14	0	0
Sundsvall, Sundsvalls sjukhus, njurmed klin	67	21	119
Umeå, Norrlands universitetssjukhus, dialysavdelningen	56	25	124
Örnsköldsvik, Sjukhuset i Örnsköldsvik, medicinska kliniken	26	0	33
Östersund, Östersunds sjukhus, dialysavd	49	8	64

SNR 2008

**TABELL III. ANTAL PATIENTER I AKTIV UREMIVÅRD 071231. ENHETSVIS.
FÖRDELADE PÅ UREMIOBSAKANDE SJUKDOM**

Behandlande klinik	Glomerulonefrit	Pyelonefrit	Cystnjuresjukdom	Nefroskleros	Diabetesnefropati	Uremi UNS	Övriga	Okänd
Halmstad, Länssjukhuset i Halmstad, medicinska kliniken	30	9	17	15	19	12	8	0
Helsingborg, Helsingborgs lasarett, medicinska kliniken	45	6	14	25	34	4	31	0
Hässleholm, Hässleholms sjukhus, medicinska kliniken	15	3	14	18	16	11	12	0
Karlshamn, Blekingesjukhuset Karlshamn, medicinska kliniken	14	3	16	15	14	9	10	0
Karlskrona, Blekingesjukhuset Karlskrona, medicinska kliniken	12	2	10	12	15	4	6	0
Kristianstad, Centralsjukhuset, medicinska kliniken	9	4	2	2	3	3	5	0
Ljungby, Ljungby lasarett, medicinska kliniken	5	2	3	8	5	4	8	1
Lund, Universitetssjukhuset, barnmedicinska mottagningen	1	2	0	0	0	1	5	0
Lund, Universitetssjukhuset, dialysavdelningen	11	5	3	18	22	5	17	2
Lund, Universitetssjukhuset, hemdialysen	17	3	8	12	24	0	13	2
Lund, Universitetssjukhuset, njurmedicinska mottagningen	59	24	36	14	30	7	43	0
Malmö, Heleneholmsdialysen	10	4	1	7	8	5	9	0
Malmö, Universitetssjukhuset MAS, njurmedicinska sektionen	71	20	36	25	60	11	41	1
Malmö, Universitetssjukhuset MAS, transpl. sektionen	0	0	0	0	2	2	1	0
Trelleborg, Lasarettet Trelleborg, medicin klin	5	0	1	9	8	0	5	0
Växjö, Centrallasarettet i Växjö, medicinska kliniken	35	12	18	9	30	15	25	0
Ystad, Lasarettet i Ystad, medicinska kliniken	6	6	10	9	13	2	11	0
Ängelholm, Ängelholms sjukhus, medicinska kliniken	14	4	4	8	25	2	12	0
Borås, Södra Älvsborgs sjukhus, medicinska kliniken	56	10	23	18	32	17	25	0
Falköping, Mössebergsdialysen	10	1	2	4	11	3	10	0
Göteborg, Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, barnmed	4	4	1	0	0	0	15	0
Göteborg, Lundby sjukhus, dialysavdelningen	10	6	11	4	19	11	13	0
Göteborg, SU/Sahlgrenska, dialysavdelningen	28	4	9	11	19	18	19	0
Göteborg, SU/Sahlgrenska, transplantationsenheten	145	26	64	15	48	22	91	1
Göteborg, SU/Östra, dialysavdelningen	2	2	1	2	5	2	10	0
Mölnådal, SU/Mölnådal, medicinska kliniken	14	5	12	9	17	8	18	0
Skövde, Kärnsjukhuset, njurmedicinska kliniken	61	16	30	15	32	18	24	0
Trollhättan, Norra Älvsborgs Länssjukhus, medicinska kliniken	70	14	22	28	39	14	51	0
Varberg, Sjukhuset i Varberg, medicinska kliniken	25	1	13	12	11	8	11	0

Behandlande klinik	Glomerulo- nefrit	Pyelonefrit	Cystnjure- sjukdom	Nefroskleros	Diabetes- nefropati	Uremi UNS	Övriga	Okänd
Eksjö, Höglandssjukhuset, medicinska kliniken	21	7	12	9	13	2	6	2
Jönköping, Länssjukhuset Ryhov, medicinska kliniken	38	13	19	18	27	6	18	0
Kalmar, Länssjukhuset i Kalmar, medicinska kliniken	42	12	26	16	36	5	27	0
Linköping, Universitetssjukhuset, njurmedicinska kliniken	68	16	34	14	34	11	30	0
Motala, Lasarettet i Motala, medicinska kliniken	5	0	1	3	8	1	1	0
Norrköping, Vrinnevisjukhuset, medicinska kliniken	32	12	13	14	19	4	14	0
Värnamo, Värnamo sjukhus, medicinska kliniken	15	0	5	6	12	2	3	0
Västervik, Västerviks sjukhus, medicinska kliniken	18	8	7	12	15	3	6	0
Danderyd, Danderyds sjukhus, njurmed klin	59	15	31	35	31	10	38	0
Huddinge, Karolinska Universitetssjukhuset, barnmed klin	8	7	10	0	0	1	32	0
Huddinge, Karolinska Universitetssjukhuset, njurmed klin	229	45	104	52	75	64	122	0
Huddinge, Karolinska Universitetssjukhuset, trpl kir klin	44	12	26	11	43	8	40	0
Solna, Karolinska Universitetssjukhuset, njurmed klin	56	10	34	34	51	21	31	0
Visby, Visby lasarett, medicinska kliniken	14	2	12	5	10	4	7	0
Avesta, Avesta lasarett, medicinska kliniken	2	1	2	4	5	3	3	1
Bollnäs, Bollnäs sjukhus, medicinska kliniken	28	7	12	7	29	20	15	1
Eskilstuna, Mälarsjukhuset, medicinska kliniken	30	10	15	19	43	18	14	0
Falun, Falu lasarett, medicinska kliniken	40	9	23	22	52	8	19	2
Gävle, Gävle sjukhus, medicinska kliniken	41	6	20	15	22	13	22	0
Karlskoga, Karlskoga lasarett, Kliniken för Medicin och Geriatrik	11	5	7	5	11	5	11	0
Karlstad, Centralsjukhuset i Karlstad, medicinska kliniken	75	19	30	51	61	5	36	1
Köping, Köpings lasarett, dialysavdelningen	4	1	2	0	4	1	7	0
Mora, Mora lasarett, medicinska kliniken	19	7	5	12	12	8	7	0
Nyköping, Nyköpings lasarett, medicinska kliniken	14	2	8	7	12	4	3	0
Uppsala, Akademiska sjukhuset, medicinska kliniken	51	13	24	18	37	14	38	0
Uppsala, Akademiska sjukhuset, transplantationskirurgiska kliniken	8	1	11	0	5	3	3	0
Västerås, Västerås centrallasarett, njurmed klin	69	17	17	20	34	6	34	0
Örebro, Universitetssjukhuset, medicinska kliniken	62	15	32	30	49	8	40	0
Boden-Luleå, Sunderby Sjukhus, medicinska kliniken	29	19	22	31	31	10	37	0
Gällivare, Gällivare sjukhus, medicinska kliniken	13	2	4	6	12	4	5	1
Skellefteå, Skellefteå lasarett, medicinska kliniken	6	2	6	2	7	3	3	0
Sollefteå, Sollefteå sjukhus, medicinska kliniken	2	2	2	4	4	0	0	0
Sundsvall, Sundsvalls sjukhus, njurmed klin	58	10	27	28	45	7	32	0
Umeå, Norrlands universitetssjukhus, dialysavdelningen	51	13	20	12	56	25	28	0
Örnsköldsvik, Sjukhuset i Örnsköldsvik, medicinska kliniken	13	5	13	10	6	4	8	0
Östersund, Östersunds sjukhus, dialysavd	27	7	19	15	32	7	14	0

Nyupptagna patienter

Årligen har i genomsnitt 1073 patienter påbörjat behandling under de 17 år som registerverksamheten existerat. Sedan 1998 har antalet nyupptagna patienter varit cirka 1100 per år. Incidenstalen har ökat sedan början av 1990-talet men sedan ett drygt decennium legat mycket stabilt runt 125 per miljon invånare och år för hela landet. I detta hänseende skiljer sig Sverige från många europeiska länder emedan incidenstalen i Europa i allmänhet ökat för varje år under slutet av 1990-talet och början av 2000-talet. Under 2007 startade 1130 patienter aktiv uremivård vilket är något färre än föregående år. Sannolikt kan siffran för 2007 komma att uppjusteras något då en viss efterregistrering är att förvänta detta första år med ny registerorganisation. Dock kommer data inte att förändras i någon stor utsträckning. En ökning i de årliga incidenstalen skedde de första åren under 1990-talet för patienter äldre än 65 år. Under den senaste tioårsperioden har talen varit relativt oförändrade. För patienter yngre än 65 år har incidenstalen varit mycket stabila sedan srau:s start 1991.

Incidenstalen uppvisar länsvisa skillnader vilket delvis beror på att län med lägre tal har en jämförelsevis yngre befolkning. 2005 publicerade dåvarande srau en ålders- och könsjusterad beräkning av det förväntade och observerade antalet nyupptagna patienter uppdelad på länsnivå vilken visade att Stockholms län och Halland hade signifikant färre nya patienter än förväntat under perioden 1998-2004 och att Gävleborgs, Västernorrlands och Östergötlands län hade signifikant fler. Skillnaderna kvarstod vid analys två år senare. Orsaken till dessa skillnader har inte utforskats.

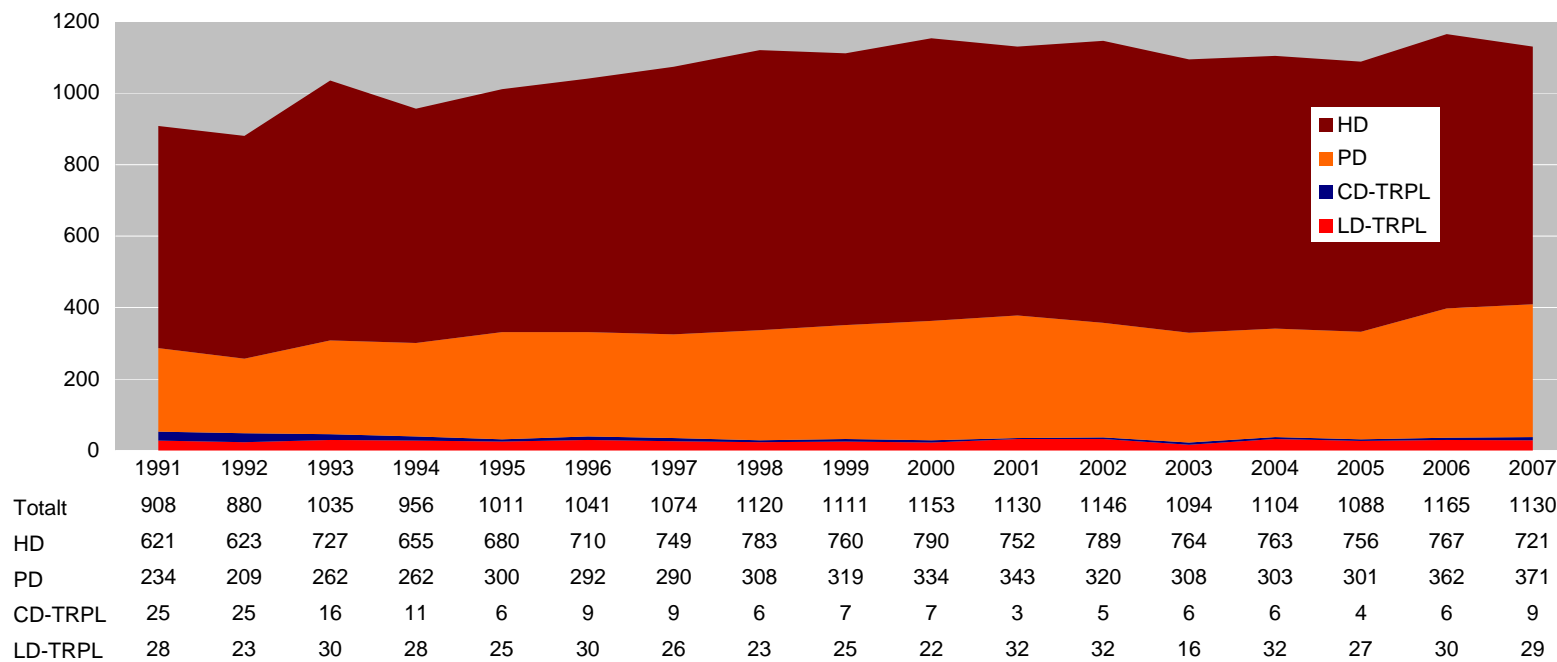
Glomerulonefrit är den vanligaste uremiorsakande åkomman bland patienter i behandling, detta trots att diabetesnefropati under en lång följd av år varit den vanligaste njursjukdomen hos dem som påbörjar behandling. Sedan ett decennium har cirka 1/4 av alla nya patienter varje år denna diagnos. I början av det nya årtusendet sågs en ökning av antalet nyupptagna patienter med typ 2 diabetes, en ökning som många befarat. Denna tendens verkar nu förstärkas något under de två senaste åren. Typ 1 diabetikernas antal när det gäller nyupptagna i aktiv uremivård är i stort sett oförändrat år från år. Notabelt är dock att medelåldern vid start för typ 1 diabetiker har stigit från 45,6 år 1991 till 55,6 år under 2007. De årliga medelåldrarna för typ 2 diabetes har tidigare varit stabilare, under 2007 noteras dock en ökning i medelålder vid start, 68,3 år, att jämföra med 1991 då medelåldern var 66,9 år.

Förutom patienter med diabetesnefropati har ytterligare 12 % av alla nya patienter diabetessjukdom, dock med annan registrerad orsak till uremin vid behandlingsstart. Den vanligaste av dessa är nefroskleros. Antalet patienter med diabetes mellitus som dominerande eller bidragande orsak till njursvikt vid start av uremivård var således 40 % av totalantalet nyupptagna i aktiv uremivård under 2007. Andelen har således ökat under 2007.

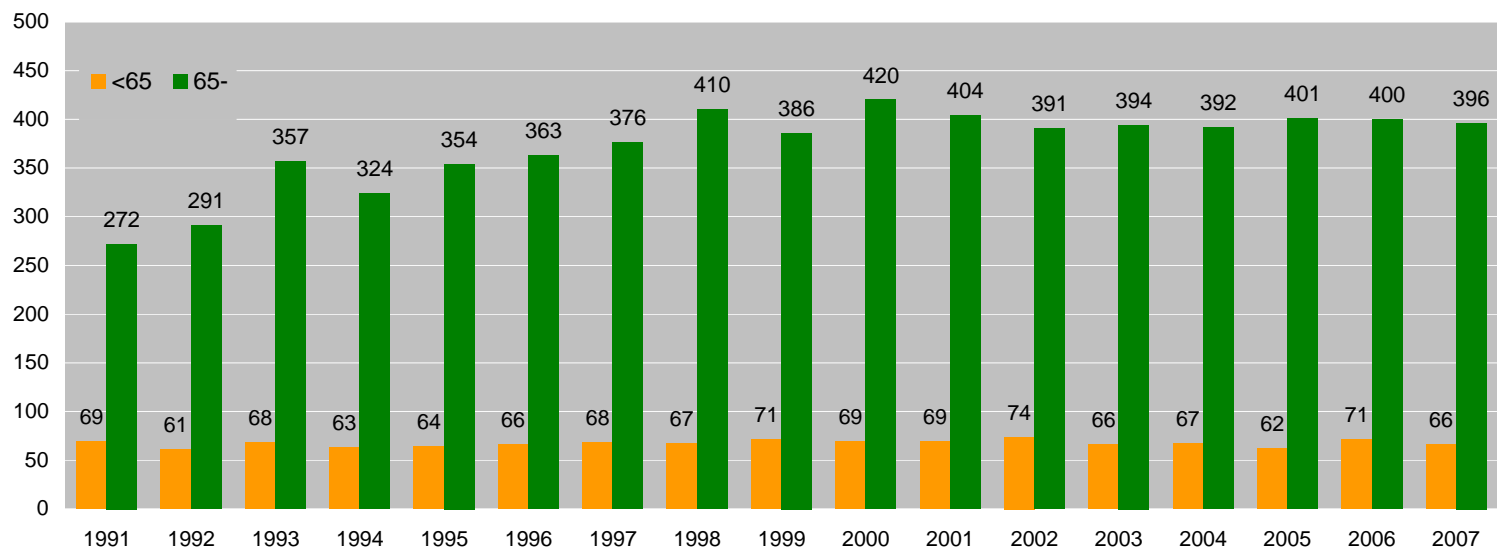
Medelåldern bland patienter i uremibehandling har stigit för varje år. Under registrets första åtta år steg även medelåldern vid behandlingsstart för hela uremipopulationen år för år. Sedan 1998 har dock medelåldern vid start för män varit stabil på cirka 64 år. För kvinnorna har medelåldern vid start i allmänhet legat lägre än för män men också varierat mer, framförallt under de senaste åren. En höjning av medelåldern vid start för kvinnor noterades under 2005. Den var anmärkningsvärt lägre under 2006 för att åter öka under 2007 och då bli betydligt högre än männens medelålder. Incidenstalen för de allra äldsta männen ligger dock fortfarande betydligt högre än för kvinnorna.

I tabell IX ses antalet nyupptagna patienter per enhet, fördelade på första behandlingsform. Eftersom denna sammanställning inte tar hänsyn till bostadsort kan de sammanlagda talen länsvis skilja sig något från den rent demografiska sammanställningen länsvis.

**FIG 6. NYUPPTAGNA PATIENTER ÅRLIGEN 1991-2007.
FÖRDELDE PÅ FÖRSTA BEHANDLINGSFORM.**

**FIG 7. INCIDENS. NYUPPTAGNA PATIENTER ÅRLIGEN 1991-2007.
ÅLDERSGRUPPERADE. PER MILJON INV. I ÅLDERSGRUPPERNA.**

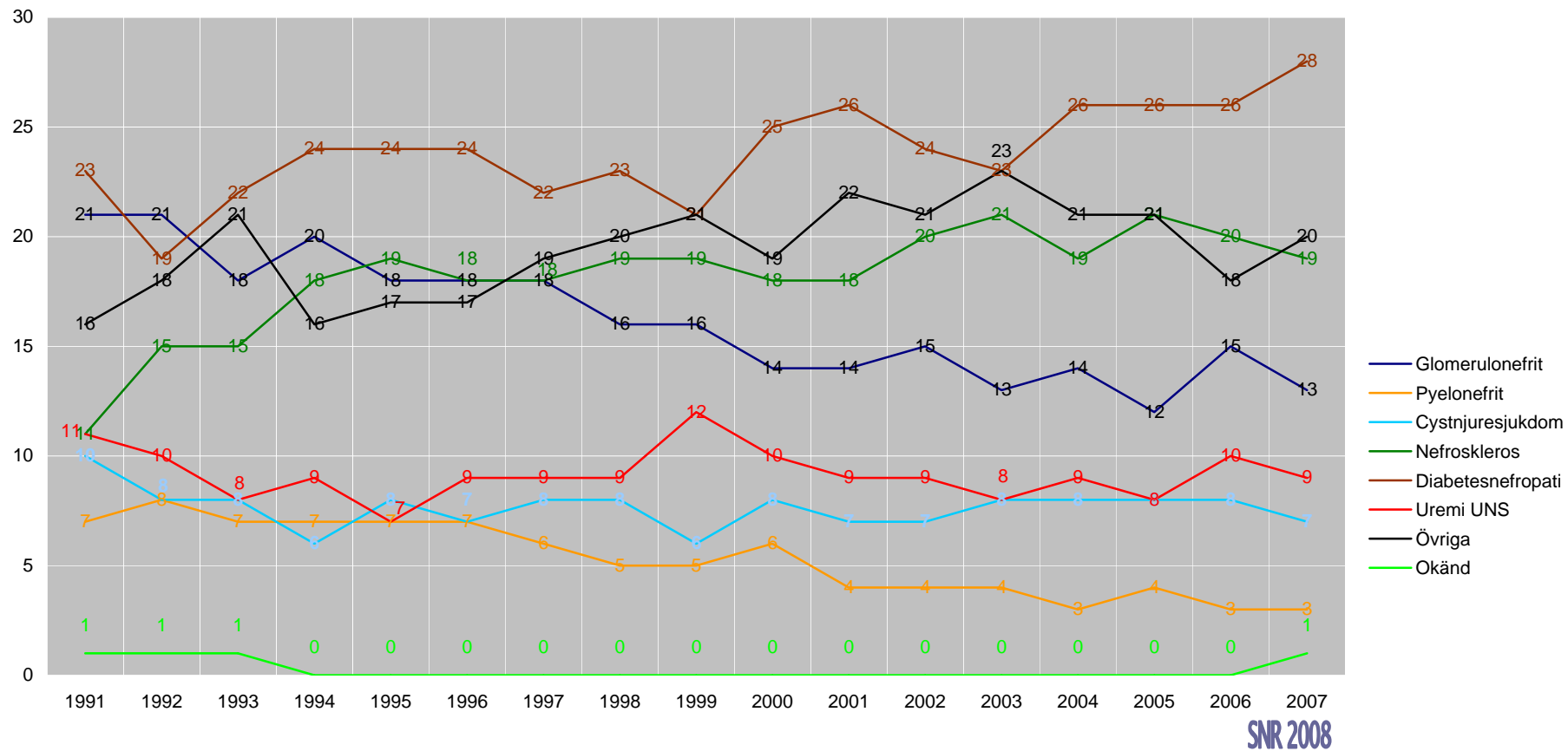

Antal per milj.inv. i
hela befolkn.

	105	102	119	109	115	118	121	127	125	130	127	128	122	123	120	128	124
Totalantal	908	880	1035	956	1011	1041	1074	1120	1111	1153	1130	1146	1094	1104	1088	1165	1130
<65	492	434	487	457	465	481	494	488	518	509	511	546	488	497	463	535	498
65-	416	446	548	499	546	560	580	632	593	644	619	600	606	607	625	630	632

SNR 2008

**FIG 8. NYUPPTAGNA PATIENTER 1991-2007.
FÖRDELDE PÅ UREMORSAKANDE SJUKDOM, I PROCENT.**

**TABELL IV. UREMORSAKANDE SJUKDOM. SAMTLIGA PATIENTER SOM STARTAT BEHANDLING 1991-2007.
ANTAL, FÖRDELADE PÅ ENSKILDA DIAGNOSER, n=18146.**

Amyloid	512	Medullary cystic disease, including nephronophthisis	62
Chronic renal failure, aetiology uncertain	1664	Membrano-proliferative GN, type I (proven by immunofluorescence and/or electron microscopy - not code 84 or 89)	79
Congenital renal dysplasia with or without urinary tract malformation	73	Membranous nephropathy	129
Crescentic (extracapillary) glomerulonephritis (type I, II, III)	165	Multi-system disease - other (not mentioned above)	117
Cryoglobulinemic glomerulonephritis	3	Myelomatosis/light chain deposit disease	417
Cystic kidney disease - other specified type	11	Nephrocalcinosis and hypercalcaemic nephropathy	28
Cystic kidney disease - type unspecified	274	Oligomeganephronic hypoplasia	4
Cystinosis	5	Other identified renal disorders	209
Dense deposit disease, membrano-proliferative GN, type II (proven by immunofluorescence and/or electron microscopy)	11	Polycystic kidneys, adult type (dominant)	1008
Diabetes Type I (Insulin dependent)	1994	Polycystic kidneys, infantile (recessive)	16
Diabetes Type II (non-insulin dependent)	2336	Primary oxalosis	2
Drug induced interstitial nephropathy not mentioned above	82	Pyelonephritis - cause not specified	392
Fabry's disease	5	Pyelonephritis associated with neurogenic bladder	32
Focal segmental glomerulosclerosis with nephrotic syndrome in adults	132	Pyelonephritis due to acquired obstructive uropathy	330
Focal segmental glomerulosclerosis with nephrotic syndrome in children	33	Pyelonephritis due to congenital obstructive uropathy with/without vesico-ureteric reflux	65
Glomerulonephritis related to liver cirrhosis	2	Pyelonephritis due to other cause	35
Glomerulonephritis, histologically examined, not given above	489	Pyelonephritis due to urolithiasis	48
Glomerulonephritis, histologically NOT examined	1136	Pyelonephritis due to vesico-ureteric reflux without obstruction	46
Goodpasture's Syndrome	89	Renal hypoplasia (congenital) - type unspecified	57
Gout nephropathy (urate)	5	Renal vascular disease - due to other cause (not given above and not code 84-88)	214
Haemolytic Uraemic Syndrome including Moschcowitz Syndrome	80	Renal vascular disease - type unspecified	1450
Henoch-Schönlein purpura	21	Renal vascular disease due to hypertension (NO primary renal disease)	1701
Hereditary nephritis with nerve deafness (Alport's Syndrome)	64	Renal vascular disease due to malignant hypertension (NO primary renal disease)	156
Hereditary nephropathy - other specified type	42	Renal vascular disease due to polyarteritis	159
Hereditary/Familial nephropathy - type unspecified	33	Syndrome of agenesis of abdominal muscles (Prune Belly)	4
IgA nephropathy (proven by immunofluorescence)	751	Systemic sclerosis (scleroderma)	39
Interstitial nephritis (not pyelonephritis) due to other cause, or unspecified (not mentioned above)	203	Traumatic or surgical loss of kidney	48
Interstitial nephropathy due to analgesic drugs	44	Tuberculosis	13
Interstitial nephropathy due to cis-platinum	6	Tubular necrosis (irreversible) or cortical necrosis (different from 88)	208
Interstitial nephropathy due to cyclosporin A	85	Wegener's granulomatosis	196
Interstitial nephropathy due to lithium	43	Nefrologisk diagnos saknas	71
Ischaemic renal disease/cholesterol embolism	108		
Kidney tumour	167		
Lead induced interstitial nephropathy	2		
Lupus erythematosus	141		

TABELL V. NYUPPTAGNA PATIENTER MED DIABETESNEFROPATI 1991-2007. FÖRDELADE PÅ DIABETESTYP (I OCH II) OCH STARTÅR

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
D M typ I	113	94	136	129	121	122	133	117	120	120	123	118	107	105	105	116	115
D M typ II	94	71	103	99	115	117	95	142	119	174	165	156	156	171	175	187	197
D M totalt	207	165	239	228	236	239	228	259	239	294	288	274	263	276	280	303	312

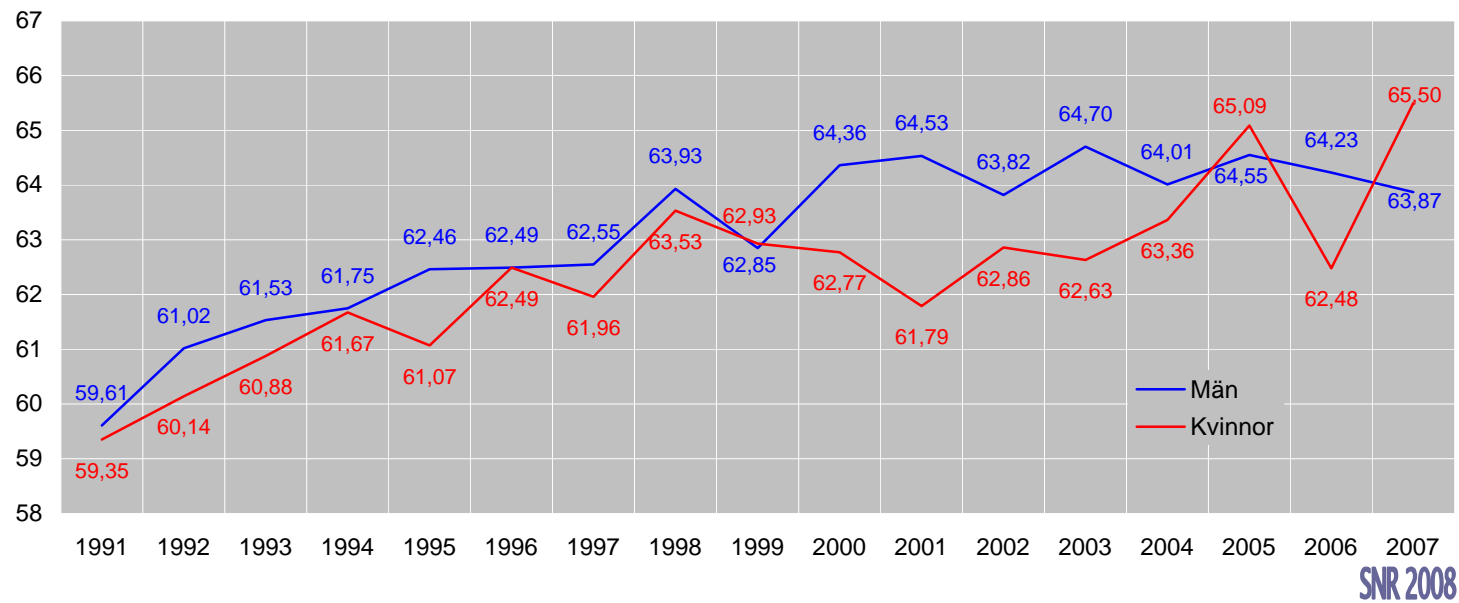
SNR 2008

TABELL VI. ANTAL PATIENTER MED DIABETES SOM RISKFAKTOR VID BEHANDLINGSSTART, MEN MED ANNAN REGISTRERAD UREMORSAKANDE SJUKDOM, OCH PATIENTERNAS FÖRDELNING PÅ UREMORSAKANDE SJUKDOM.

Diagnos	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Glomerulonefrit	11	12	20	14	18	10	20	19	17	19
Pyelonefrit	6	3	6	4	7	6	4	5	5	7
Cystnjuresjukdom	5	7	7	6	5	4	4	6	5	3
Nefroskleros	37	36	37	41	49	47	38	37	54	48
Uremia UNS	20	18	23	13	15	12	16	18	29	27
Övriga	20	29	25	33	28	31	35	37	33	34
Okänd	0	0	0	0	0	1	1	0	0	1
Totalt	99	105	118	111	122	111	118	122	143	139

SNR 2008

**FIG 9. MEDELÅLDER VID BEHANDLINGSSTART 1991-2007.
FÖRDELAD PÅ KÖN.**

TABELL VII. MEDIANÅLDER VID BEHANDLINGSSTART 1991-2007. FÖRDELAD PÅ KÖN.

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Män	63	65	66	66	67	66	66	67,5	67	68	67,5	66	68	67	67	66,5	67
Kvinnor	62	64	64	65	66	65	67	66,5	66	66	65	65	65	66	68	66	68

SNR 2008

TABELL VIII. ANTAL NYUPPTAGNA PATIENTER 1991-2007. LÄNSVIS. BLÅ SIFFROR ANGER ANTAL PER MILJON INV

	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Blekinge län	20 133	12 79	20 132	17 112	16 105	14 92	18 119	15 99	20 132	18 120	19 126	23 153	24 160	25 167	22 146	22 146	23 152
Dalarnas län	38 131	20 69	31 107	29 100	20 69	34 118	45 157	36 127	23 82	32 115	50 180	48 173	46 166	40 145	25 91	45 163	44 160
Gotlands län	3 52	8 139	6 104	7 121	8 138	11 189	7 121	7 121	12 209	8 139	9 157	13 226	2 35	2 35	4 69	4 70	14 245
Gävleborgs län	30 104	34 118	35 121	47 162	46 159	43 149	49 171	55 194	58 206	58 207	42 151	44 159	48 173	37 134	41 148	52 189	39 142
Hallands län	24 94	20 77	23 87	25 94	18 67	31 115	28 103	32 118	28 103	31 113	30 109	24 86	26 93	32 113	29 102	40 139	37 128
Jämtlands län	22 162	13 96	20 147	20 147	13 96	20 148	20 149	11 83	11 84	24 184	13 101	23 179	19 149	22 172	25 196	27 213	19 150
Jönköpings län	33 101	30 92	36 110	33 100	37 112	36 109	34 104	41 125	46 140	39 119	31 95	37 113	42 128	38 116	43 130	50 151	36 108
Kalmar län	29 120	30 124	30 124	24 99	35 144	34 140	29 120	38 159	37 156	28 119	34 145	34 145	30 128	29 124	34 145	32 137	36 154
Kronobergs län	17 95	8 45	20 112	17 94	16 89	16 89	14 78	20 112	22 124	22 124	24 136	23 130	23 130	24 135	26 146	29 162	18 100
Norrbottnens län	24 91	25 94	37 139	20 75	32 120	31 117	23 87	31 119	27 104	36 140	30 117	31 122	37 146	32 127	39 155	42 167	43 171
Skåne län	95 89	112 103	117 107	102 93	132 119	134 120	144 129	143 128	133 119	139 123	153 135	146 128	157 137	147 127	153 131	148 126	171 143
Stockholms län	175 106	174 105	187 111	193 114	179 104	186 107	179 102	178 100	207 115	175 97	189 103	194 105	164 88	186 100	185 98	173 91	171 88
Södermanlands län	25 98	23 89	35 135	37 143	28 108	30 116	36 140	28 109	34 133	53 207	36 140	42 163	26 100	29 111	36 138	44 168	32 121
Uppsala län	23 85	23 83	36 128	32 112	29 101	31 107	36 124	30 103	27 92	36 123	28 95	37 124	31 103	26 86	31 102	35 115	25 78
Värmlands län	37 130	35 123	38 133	35 123	32 112	28 99	44 156	41 147	36 130	47 170	41 149	41 150	38 139	33 121	35 128	51 187	41 150
Västerbottens län	20 79	20 78	37 144	26 100	32 123	28 108	31 119	37 143	24 93	25 98	30 118	29 114	34 133	33 129	22 86	34 132	33 128
Västernorrlands län	33 126	37 142	37 142	30 115	37 143	32 124	53 207	50 198	50 200	42 169	45 183	28 114	38 156	32 131	36 148	37 152	44 181
Västmanlands län	33 127	23 89	40 154	32 122	41 157	54 207	30 116	41 159	41 159	28 109	37 144	35 135	29 112	43 165	29 111	24 92	21 84
Västra Götalands län	146 101	141 97	135 92	158 107	169 114	156 105	173 116	176 118	191 128	196 131	190 127	200 133	184 122	200 132	174 114	190 124	187 121
Örebro län	24 88	30 110	36 131	27 98	37 134	27 98	28 102	40 146	27 98	42 153	42 154	34 124	39 143	34 124	44 161	40 146	54 196
Östergötlands län	57 141	62 152	79 193	45 109	54 130	65 156	53 128	70 169	57 138	74 180	57 138	60 145	57 138	60 144	55 132	46 110	42 100
Sverige	908 105	880 102	1035 119	956 109	1011 115	1041 118	1074 121	1120 127	1111 125	1153 130	1130 127	1146 128	1094 122	1104 123	1088 120	1165 128	1130 124

**TABELL IX. ANTAL NYUPPTAGNA PATIENTER 2007. ENHETSVIS.
FÖRDELADE PÅ FÖRSTA BEHANDLINGSFORM**

Upptagningsklinik	HD	PD	TRPL
Halmstad, Länssjukhuset i Halmstad, medicinska kliniken	6	11	0
Helsingborg, Helsingborgs lasarett, medicinska kliniken	12	14	0
Hässleholm, Hässleholms sjukhus, medicinska kliniken	14	10	0
Karlshamn, Blekingesjukhuset Karlshamn, medicinska kliniken	8	3	0
Karlskrona, Blekingesjukhuset Karlskrona, medicinska kliniken	11	0	0
Ljungby, Ljungby lasarett, medicinska kliniken	6	0	0
Lund, Universitetssjukhuset, dialysavdelningen	23	0	0
Lund, Universitetssjukhuset, hemdialysen	1	24	0
Malmö, Universitetssjukhuset MAS, njurmedicinska sektionen	25	24	0
Malmö, Universitetssjukhuset MAS, transpl. sektionen	0	0	8
Trelleborg, Lasarettet Trelleborg, medicin klin	3	0	0
Växjö, Centrallasarettet i Växjö, medicinska kliniken	4	9	0
Ystad, Lasarettet i Ystad, medicinska kliniken	8	2	0
Ängelholm, Ängelholms sjukhus, medicinska kliniken	6	0	0
Borås, Södra Älvsborgs sjukhus, medicinska kliniken	25	10	0
Falköping, Mössebergsdialysen	2	0	0
Göteborg, Drottning Silvias barn- och ungdomssjukhus, barnmed	0	2	0
Göteborg, Lundby sjukhus, dialysavdelningen	6	0	0
Göteborg, SU/Sahlgrenska, dialysavdelningen	30	20	0
Göteborg, SU/Sahlgrenska, transplantationsenheten	0	0	17
Göteborg, SU/Östra, dialysavdelningen	11	0	0
Mölndal, SU/Mölndal, medicinska kliniken	10	0	0
Skövde, Kärn sjukhuset, njurmedicinska kliniken	5	19	0
Trollhättan, Norra Älvsborgs Länssjukhus, medicinska kliniken	23	14	0
Varberg, Sjukhuset i Varberg, medicinska kliniken	6	9	0
Eksjö, Högländssjukhuset, medicinska kliniken	1	1	0
Jönköping, Länssjukhuset Ryhov, medicinska kliniken	11	10	0
Kalmar, Länssjukhuset i Kalmar, medicinska kliniken	17	6	0
Linköping, Universitetssjukhuset, njurmedicinska kliniken	14	7	0
Norrköping, Vrinnevisjukhuset, medicinska kliniken	17	3	0
Värnamo, Värnamo sjukhus, medicinska kliniken	14	0	0
Västervik, Västerviks sjukhus, medicinska kliniken	9	2	0
Danderyd, Danderyds sjukhus, njurmed klin	8	12	0
Huddinge, Karolinska Universitetssjukhuset, njurmed klin	75	20	0
Huddinge, Karolinska Universitetssjukhuset, trpl kir klin	0	0	11
Solna, Karolinska Universitetssjukhuset, njurmed klin	30	18	0
Visby, Visby lasarett, medicinska kliniken	11	3	0
Avesta, Avesta lasarett, medicinska kliniken	3	0	0
Bollnäs, Bollnäs sjukhus, medicinska kliniken	17	7	0
Eskilstuna, Mälarsjukhuset, medicinska kliniken	16	10	0
Falun, Falu lasarett, medicinska kliniken	18	9	0
Gävle, Gävle sjukhus, medicinska kliniken	13	2	0
Karlskoga, Karlskoga lasarett, Kliniken för Medicin och Geriatrik	6	0	0
Karlstad, Centralsjukhuset i Karlstad, medicinska kliniken	28	11	0
Köping, Köpings lasarett, dialysavdelningen	5	0	0
Mora, Mora lasarett, medicinska kliniken	11	2	0
Nyköping, Nyköpings lasarett, medicinska kliniken	4	0	0
Uppsala, Akademiska sjukhuset, medicinska kliniken	19	8	0
Uppsala, Akademiska sjukhuset, transplantationskirurgiska kliniken	0	0	2
Västerås, Västerås centrallasarett, njurmed klin	11	4	0
Örebro, Universitetssjukhuset, medicinska kliniken	30	16	0

Upptagningsklinik	HD	PD	TRPL
Boden-Luleå, Sunderby Sjukhus, medicinska kliniken	20	15	0
Gällivare, Gällivare sjukhus, medicinska kliniken	6	2	0
Skellefteå, Skellefteå lasarett, medicinska kliniken	1	0	0
Sundsvall, Sundsvalls sjukhus, njurmed klin	20	14	0
Umeå, Norrlands universitetssjukhus, dialysavdelningen	21	12	0
Örnsköldsvik, Sjukhuset i Örnsköldsvik, medicinska kliniken	7	0	0
Östersund, Östersunds sjukhus, dialysavd	13	6	0

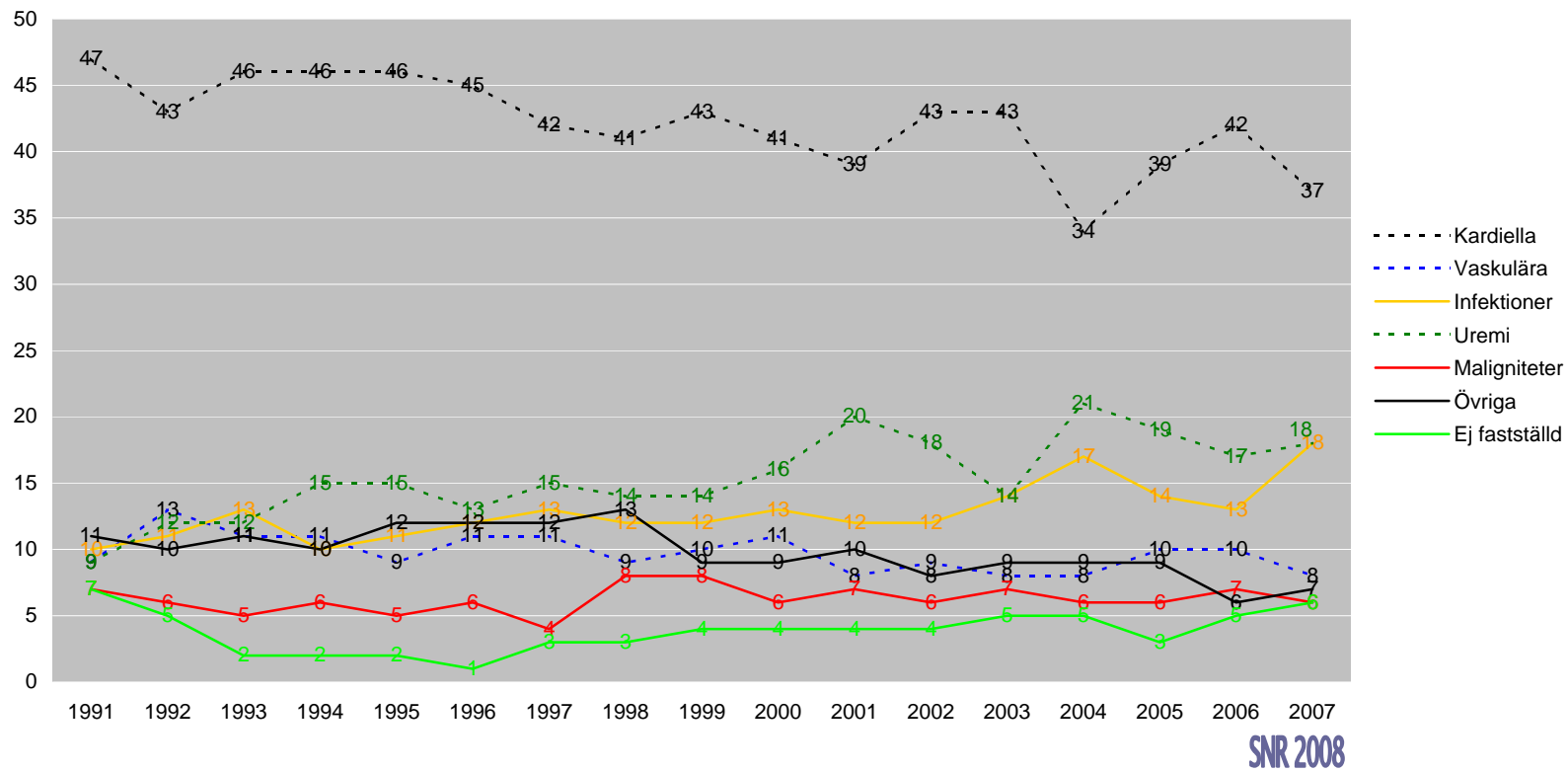
SNR 2008

Mortalitet

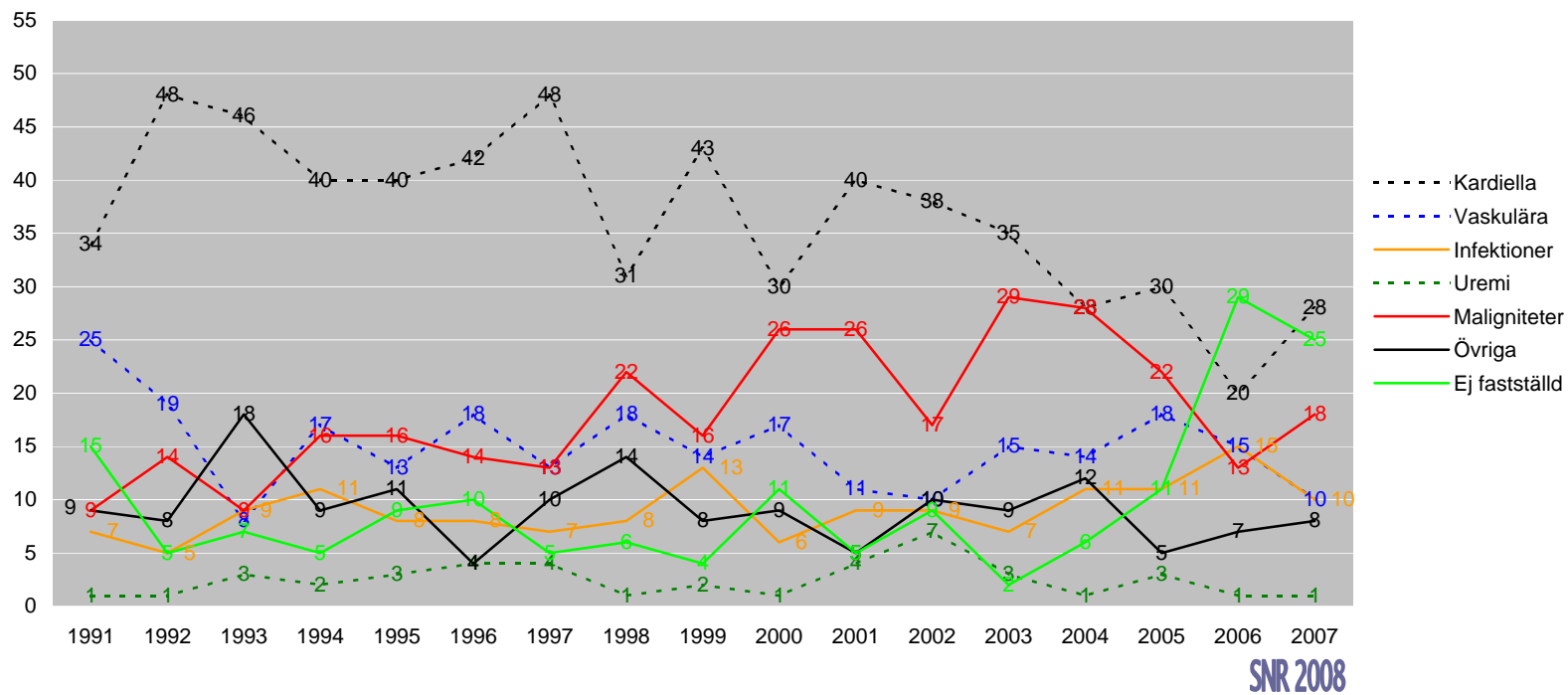
Mortalitetstalen för hela uremipopulationen har varierat måttligt vid en jämförelse mellan åren sedan starten 1991. Det årliga mortalitetstalet har varierat mellan 11,1 och 15,2 % med medeltalet 13,6 %. Bland de transplanterade har den genomsnittliga årliga mortaliteten varit 2,7 % med en variation mellan 2,0 och 3,4 %. Detta skall jämföras med dialyspopulationen där medeltalet för mortaliteten varit 26,4 %, med en årlig variation mellan 21,1 respektive 29,7 %. Inom dialyspopulationen ses en tydlig minskning av mortaliteten som sjunkit sedan 1990-talet. 1994 noterades det högsta mortalitetstalet, 2006 noterades det lägsta. Under 2007 var mortalitetstalet 22,7 %. De absoluta antalen avlidna har bland dialyspatienter varierat årligen mellan 474 och 818, för gruppen transplanterade har antalet avlidna varierat mellan 68 och 104. I gruppen transplanterade ses ingen tydlig minskning av mortalitetstalen över tiden men det skall noteras att talen generellt är låga och att överlevnaden relaterad till ålder och tid i behandling förbättras kontinuerligt över tiden, både för transplanterade och för dialyspatienter.

Kardiovaskulära dödsorsaker har dominerat både bland transplanterade och bland dialyspatienter, även om denna grupp av dödsorsaker har minskat sett över längre tid. I figurerna 10 och 11 visas de grupperade dödsorsakerna uppdelade årsvis varvid trender över tiden kan följas. I dialyspopulationen noteras att antalet som avlidit på grund av avbruten behandling, således med uremi som dödsorsak, varit vanligare under de senaste åren. En ökning av antalet avlidna på grund av infektion har setts i dialysgruppen där sepsis bland hemodialyspatienter varit något vanligare som dödsorsak under åren 2001-2007 jämfört med den föregående femårsperioden. Bland de transplanterade har en ökning av andelen patienter som avlider på grund av malign sjukdom noterats under 2000-talet. Tyvärr saknar registret ännu slutgiltiga rapporter om dödsorsak i så stor mängd bland de transplanterade att orsaksfördelningen är osäker.

FIG 10. AVLIDNA PATIENTER I DIALYSBEHANDLING ÅRLIGEN 1991-2007. FÖRDELDE PÅ GRUPPERADE DÖDSORSAKER, I PROCENT. n=12108.

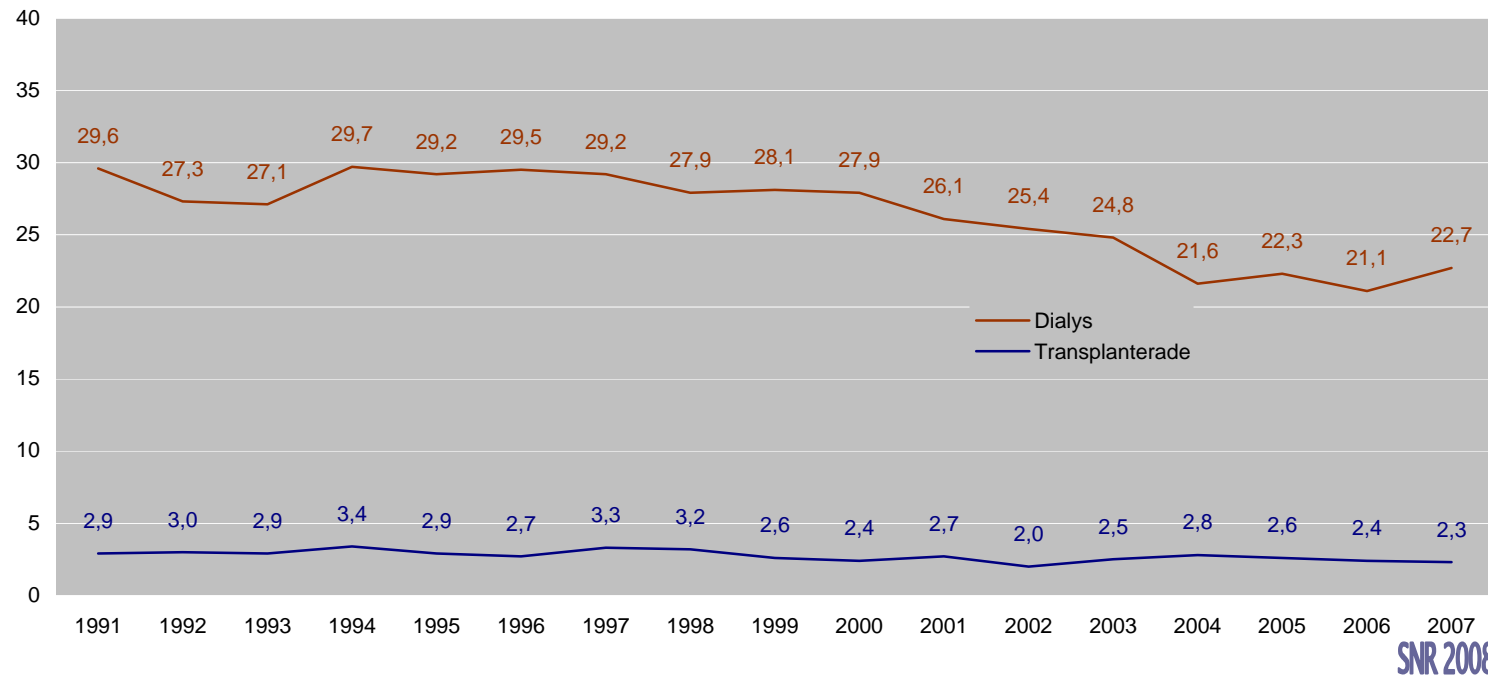

**FIG 11. AVLIDNA PATIENTER MED FUNGERANDE NJURTRANSPLANTAT
ÅRLIGEN 1991-2007. FÖRDELDE PÅ GRUPPERADE DÖDSORSAKER, I
PROCENT. n=1483.**

SNR 2008

FIG 12. MORTALITET NJURTRANSPLANTERADE RESPEKTIVE DIALYSBEHANDLADE PATIENTER ÅRLIGEN, 1991-2007.

Njurtransplantationer

En tillfällig minskning i antalet njurtransplantationer noterades under åren 1999 och 2000. Härefter har en positiv trend noterats fram till 2005 då det största årliga antalet njurtransplantationer någonsin genomfördes i Sverige. Det främsta skälet till ökningen var att antalet transplantationer med levande njurdonator hade ökat och bland dessa var det framför allt gruppen icke-besläktade givare som blivit fler. Under 2006 och 2007 har antalet levande donatorer åter varit lägre medan en ökning av antalet transplantationer med avliden givare ökat. Totalt har det under 2007 gjorts 379 njurtransplantationer vilket efter 2005 är det största årliga antalet genom tiderna i Sverige.

Årligen förlorar drygt 120 patienter funktionen i sina njurtransplantat, någon säker tendens till ökning av detta antal har tidigare inte kunnat skönjas. De flesta av dessa patienter fortsätter aktiv uremibehandling i form av hemodialys. Antalet njurtransplanterade som avlider årligen är cirka 100, se under Mortalitet.

FIG 13. ANTAL TRANSPLANTATIONER ÅRLIGEN 1991-2007.

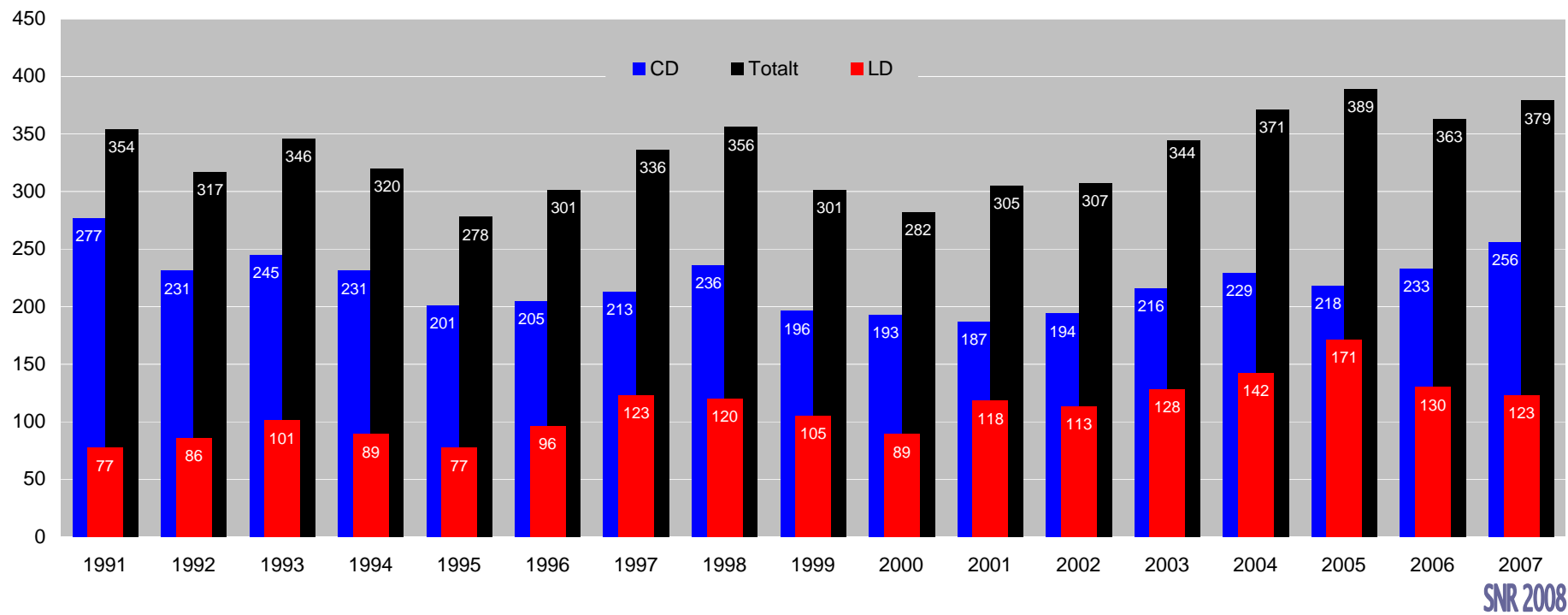
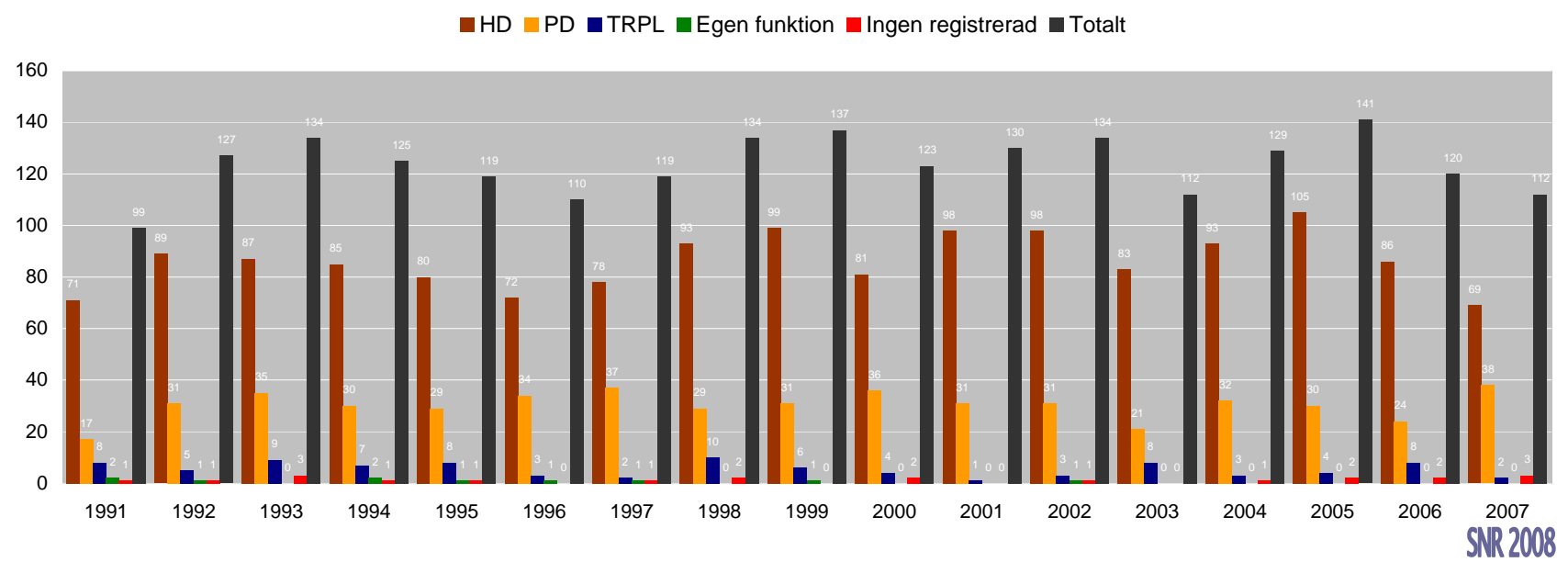

FIG 14. ANTAL FÖRLORADE TRANSPLANTAT ÅRLIGEN 1991-2007 SAMT EFTERFÖLJANDE BEHANDLINGSFORM.

Registrering av riskfaktorer

Sedan den 1 januari 1998 har riskfaktorer för försämrad överlevnad registrerats av srau i samband med behandlingsstart. Riskfaktorerna innefattar diabetes, kardiovaskulär sjukdom och malignitet. De flesta patienter som startar aktiv uremivård har minst en riskfaktor och många patienter har flera. Antalet riskfaktorer per patient är störst bland dem som startar med hemodialys, aningen färre bland dem som startar med PD och av naturliga skäl betydligt färre hos den grupp som transplanteras utan föregående dialysbehandling. I 2005 års publikation från srau delades data upp i två tidsperioder, 1998-2000 respektive 2001-2004, för att bedöma om riskprofilen ändrats hos uremipopulationen under dessa sex år. Det visade sig att antalen riskfaktorer inom de tre behandlingsgrupperna var något större under den senare perioden. Den generella sjukligheten vid behandlingsstart hos denna patientgrupp har således ökat diskret över tiden. Fördelningen av typ av riskfaktorer har varit i det närmaste identisk över tiden vilket medför att SNR även i år avstår från att visa figurer och tabeller som beskriver riskfaktorernas fördelning. I de överlevnadsdata som senare under 2008 kommer att publiceras av SNR kommer det att framgå hur de enskilda faktorerna var för sig påverkar överlevnaden i aktiv uremivård.